

Valsts kanceleja

NEVALSTISKO ORGANIZĀCIJU UN MINISTRU KABINETA
SADARBĪBAS MEMORANDA ĪSTENOŠANAS PADOME

Brīvības bulvāris 36, Rīga, LV-1520, tālr. 67082949, e-pasts nvo@mk.gov.lv, www.mk.gov.lv

**Nevalstisko organizāciju un Ministru kabineta sadarbības memoranda
īstenošanas padomes sēdes protokols Nr. 22 (Nr. 5.3.2./22)**

2025. gada 8. decembrī

Attālināti Webex platformā (Rīgā, Brīvības bulvārī 36, Ministru kabineta Zaļajā zālē)

Sēdi vada:

Georgs Rubenis – nodibinājuma "Fonds "PLECS"" valdes loceklis, Memoranda padomes vadītāja vietnieks

Sēdē piedalās:

1. Raivis Kronbergs – Valsts kancelejas direktors, Memoranda padomes vadītājs
2. Inita Ilgaža (aizvieto Mihailu Papsujeviču) – Tieslietu ministrijas valsts sekretāra vietniece tiesu jautājumos
3. Aija Grīnberga (aizvieto Ingu Alliku) – Labklājības ministrijas valsts sekretāra vietniece
4. Ieva Braunfelde (aizvieto Baibu Bāni) – Finanšu ministrijas Administrācijas vadītāja
5. Edvīns Balševics – Viedās administrācijas un reģionālās attīstības ministrijas valsts sekretārs
6. Zane Vāgnere (aizvieto Daci Vilsoni) – Kultūras ministrijas valsts sekretāra vietniece
7. Gatis Švika (aizvieto Dmitriju Trofimovu) – Iekšlietu ministrijas Nozaru politikas departamenta direktors
8. Ilze Skrodele – Ministru prezidentes padomniece valsts pārvaldes jautājumos
9. Kristīne Zonberga – biedrības "Latvijas Pilsoniskā alianse" direktore
10. Jānis Rozītis – nodibinājuma "Pasaules Dabas fonds" direktors
11. Uldis Dūmiņš – biedrības "Zemgales NVO centrs" valdes priekšsēdētājs
12. Agita Pleiko – biedrības "Vidusdaugavas NVO centrs" valdes priekšsēdētāja
13. Āris Ādlers – biedrības "Alianse Pārnozāriskai Ilgtspējīgai Attīstībai" direktors
14. Kirils Solovjovs – biedrības "Ar pasaules pieredzi Latvijā" Rīcībpolitikas darba grupas vadītājs
15. Inga Birzgale – biedrības "Latvijas Jaunatnes padome" prezidente

Protokolē:

Zane Legzdiņa-Joja – Valsts kancelejas Valsts pārvaldes politikas departamenta konsultante sabiedrības līdzdalības jautājumos

Piedalās:

Edīte Matuseviča – Valsts kanceleja

Elīna Grīnhofa – biedrība "Latvijas Pilsoniskā alianse"

Amālija Brūvere - biedrība "Latvijas Pilsoniskā alianse"

Ilze Trušinska – Viedās administrācijas un pašvaldību lietu ministrija

Andris Saulītis

Sēdi sāk: plkst. 9.15

Sēdes darba kārtība:

	Jautājums	Ziņo/Uzaicinātie
1.	Par 08.12.2025. sēdes darba kārtības apstiprināšanu	Georgs Rubenis Nodibinājuma "Fonds "PLECS"" valdes loceklis, Memoranda padomes vadītāja vietnieks
2.	Par Memoranda padomes virzāmo Sabiedrisko elektronisko plašsaziņas līdzekļu padomes locekli	Georgs Rubenis Nodibinājuma "Fonds "PLECS"" valdes loceklis, Memoranda padomes vadītāja vietnieks

1. jautājums

Par 08.12.2025. sēdes darba kārtības apstiprināšanu

Ziņo: G. Rubenis

Lēmums:

Apstiprināt 08.12.2025. sēdes darba kārtību.

2. jautājums

Par Sabiedrisko elektronisko plašsaziņas līdzekļu padomes locekļa pretendenta virzīšanu apstiprināšanai Saeimā

Ziņo: G. Rubenis

Izsakās: K.Solovjovs, A. Saulītis, K. Zonberga, A. Pleiko, Z. Legzdiņa-Joja

G. Rubenis informē, ka atbilstoši 26.11.2025. sēdē Memoranda padomes dotajam uzdevumam, aizvadītās nedēļas laikā notika tikšanās ar Saeimas Cilvēktiesību un sabiedrisko lietu komisiju. Vēl pirms komisijas sēdes uz tikšanos bija aicinājusi arī Saeimas priekšsēdētāja. Lai nodrošinātu caurskatāmāu procesu norisi, minētajās sarunās piedalījās ne tikai Memoranda padomes pārstāvji, bet arī otrā konkursa pretendentu vērtēšanas komisijas pārstāvji – G. Rubenis, R. Kronbergs, K. Zonberga, J. Rozītis, Z. Vāgnere, V.A. Tērauda un I. Šnore. Tam sekoja tikšanās 05.12.2025., uz kuru tika aicināti otrā konkursa vērtēšanas komisijas locekļi, to skaitā, novērotāja. Otrā konkursa pretendentu vērtēšanas komisija tikšanās laikā bija teju pilnā sastāvā, iztrūkstot vienam komisijas loceklim, kurš fiziski nevarēja piedalīties noteiktajā laikā un vietā ne klātienē, ne attālināti.

G. Rubenis pauž – iepriekšminētās darbības tik īsā laika posmā tika īstenotas ar pārliecību, ka pēc iespējas ātrāk nepieciešams nodrošināt, lai SEPLP darbojas arī ar Memoranda padomes mandātu virzītais pilsoniskās sabiedrības pārstāvis. Nav šaubu, ka padome var funkcionēt, taču SEPLP veic sabiedriski nozīmīgas funkcijas un tādēļ ir būtiski, ka lēmumu pieņemšanā SEPLP ietvaros tiek nodrošināta viedokļu daudzveidība. Tas iespējams tikai tad, ja padome darbojas pilnā sastāvā. Līdz ar to jautājumam ir steidzamība, kuru nebūtu iespējams risināt ar jauna konkursa rezultātā izvēlēta kandidāta virzīšanu vai arī ar likuma mainīšanu attiecībā uz apstiprināšanas kārtību.

G.Rubenis atspoguļo diskusijas starp pretendentu atlases komisijas locekļiem – kopumā valda izpratne par aicinājumu veikt izmaiņas likumā, kas izskanējis gan no Latvijas Mediju Ētikas padomes tās atklātajā vēstulē, gan Saeimas priekšsēdētājas puses tikšanās laikā, gan no valsts

prezidenta publiski paustās informācijas. Taču vienlaikus ir vienots viedoklis, ka šādas likuma izmaiņas steidzamības kārtā nav atbalstāmas – pirms Sabiedrisko elektronisko plašsaziņas līdzekļu un to pārvaldības likuma atvēršanas nepieciešamas plašas sabiedrības diskusijas, iesaistot mediju, sabiedrības, akadēmiskos un citus pārstāvjus. Līdz ar to, komisijas locekļu vienotais redzējums ir - strauji virzītas izmaiņas likumā nebūtu atbilstošs risinājums un tas būtu arī pašmērķīgs risinājums, lai nodrošinātu Memoranda padomes pārstāvja ievēlēšanu SEPL padomē, kas neatbilstu labajai praksei un labai procesu pārvaldībai. Tāpēc, lai gan diskusija par labāko sabiedrisko mediju turpmāko uzraudzības modeli ir nepieciešama, tiek pausts aicinājums to nesasteigt. Ja kopīgiem spēkiem ir iespējams nodrošināt pilntiesīgu SEPL padomes darbību, tad loģiski būtu šīs diskusijas sākt tikai tad, kad padome ir iestrādājusies pilnā sastāvā.

G. Rubenis informē, ka viens komisijas pārstāvis sevi atstatīja no galīgā lēmuma pieņemšanas, nevis konceptuāli iebilstot pret kandidātu, bet demonstrējot, cik šāds risinājums atbilst taisnīguma principam pret iepriekšējo konkursu dalībniekiem.

G. Rubenis norāda, ka pilsoniskā sabiedrība pastāv uz skaidriem kritērijiem, caurskatāmiem procesiem un atklātu konkursu SEPLP locekļa atlasei. Līdz ar to kopīgais viedoklis – šajos apstākļos vienīgā iespēja ir virzīt kandidātu, kurš ir piedalījies atlases procesā, atbilst likuma prasībām un ticis augstu vērtēts no komisijas puses. Tāda kandidāta virzīšana, kurš nav ticis vērtēts konkursa ietvaros, būtu pretrunā ne tikai ar pilsoniskās sabiedrības pārstāvju pausto, bet arī ar vērtībām, kuras pārstāv Memoranda padome.

G. Rubenis arī informē, ka līdz ar to pretendentu atlases komisijas locekļu tikšanās laikā tika diskutēts par iespēju virzīt kādu no kandidātiem, kuri ir tikuši vērtēti otrajā konkursā vai arī organizēt jaunu konkursu. Minētajā diskusijā izgaismojās vairāki argumenti pret trešo konkursu. Pirmkārt, tas paredzētu, ka SEPL padome vēl ilgāk darbotos nepilnā sastāvā. Otrkārt, lai gan pirmajos divos konkursos katrā pieteicās desmit pretendenti, tomēr pastāv risks, ka trešajā konkursā potenciālo pretendentu lēmumu pieteikties konkursā varētu ietekmēt abu iepriekšējo konkursu rezultātā Memoranda padomes virzīto kandidātu noraidīšana Saeimā. Treškārt, tas nozīmētu, ka padomē arvien ilgāk nebūtu pārstāvēts pilsoniskās sabiedrības virzīts kandidāts. Ceturtkārt, tas nebūtu labs signāls un precedents, ka sabiedrisko plašsaziņas līdzekļu uzraudzība netiek veikta tādā mērā un apjomā, kā to nosaka likums.

G. Rubenis skaidro, ka Memoranda padomes 2025. gada augustā apstiprinātais SEPLP locekļa atlases nolikums (salīdzinot ar pirmā konkursa nolikumu) paredzēja virzīt tikai vienu kandidātu apstiprināšanai Memoranda padomē. Attiecīgi arī no vērtēšanas komisijas puses lēmuma pieņemšanai Memoranda padomē tika virzīts kandidāts ar augstāko punktu skaitu. Vienlaikus konkursa pretendentu vērtēšanas komisijas locekļu ieskatā vēl vairāki citi kandidāti kopumā atbilda likuma prasībām, tika uzaicināti uz interviju un tās laikā tika vērtēta to motivācija un izpratne par sabiedrisko mediju darbības jomu (atbildes uz komisijas sagatavotajiem jautājumiem). Vērtēšanas procesa laikā 2025. gada oktobrī no atsevišķiem komisijas locekļiem izskanēja viedoklis, ka kandidāts, kurš konkursa vērtējumā ieguva otro vietu, atbilst nolikuma un konkursa kritērijiem un arī šis kandidāts varētu tikt virzīts apstiprināšanai Memoranda padomē. Punktu atšķirības ar vēl citiem kandidātiem gan nozīmē, ka citu virzāmu kandidātu no otrā konkursa komisijas vērtējumā nebija un 05.12.2025. notikušās tikšanās laikā klātesošie vērtēšanas komisijas locekļi vēlreiz par to bija vienprātīgi.

G. Rubenis pauž 05.12.2025. tikšanās laikā panākto vienošanos – īstenojot Memoranda padomes doto uzdevumu – izvērtēt iespējamus risinājumus, otrā konkursa vērtēšanas komisija Memoranda padomei rekomendē virzīt apstiprināšanai Saeimā kandidātu, kas konkursā ieguva otru augstāko punktu skaitu.

G. Rubenis norāda – dažādi šī gada notikumi izgaismojuši nepieciešamību pēc izvērstāka un skaidrāka dialoga ne tikai starp politisko procesu īstenojotājiem un pilsonisko sabiedrību, bet arī sabiedrību kopumā. Pretējā gadījumā pastāv risks ne tikai sabiedrības līdzdalību nonivilēt līdz

formālam procesam, bet arī vēl vairāk padziļināt plaisu starp sabiedrības ievēlētiem pārstāvjiem un pašu sabiedrību, kas kopumā rada pateicīgu augsni dažāda veida sabiedrības šķelšanai, sabiedrības noturībspējas mazināšanai, un noved pie savstarpējas neuzticēšanās, polarizācijas un sabiedrības fragmentācijas.

G. Rubenis arī uzsver, ka ir pārliecināts, ka komisija ir darbojusies lietišķākajā iespējamā veidā un, redzot iepriekšējos politizētos lēmumus, savā ziņā nāk pretī un piedāvā trešo kandidātu, risinot situāciju nevis to vēl vairāk eskalējot. Izsaka cerību, ka šī lietišķā pieeja, ja Memoranda padome to apstiprinās, radīs auglīgu augsni pilsoniskās sabiedrības un Jēkaba ielas lēmumpieņemēju starpā nākotnē, risinot turpmākos pilsoniskajai sabiedrībai būtiskus un nozīmīgus jautājumus.

G. Rubenis rosina padomei apstiprināt komisijas pieeju jautājumā risināšanā un virzīt otro vietu ieguvušo kandidātu – politikas un sociālo zinātņu doktoru Andri Saulīti – apstiprināšanai Saeimā. Atbilstoši likumam Memoranda padomes kandidātam nepieciešama vismaz piecus gadus ilga profesionālā vai akadēmiskā pieredze masu informācijas līdzekļu, izglītības, kultūras, zinātnes vai cilvēktiesību jomā. Uzsver - Andris Saulītis ir ne tikai akadēmiķis ar atbilstošu pieredzi, bet arī vismaz piecus gadus darbojies plašsaziņas medijos, pildot redaktora pienākumus gan televīzijā, gan digitālajā vidē. Tāpat veicis praktiskus pētījumus un nodrošinājis zināšanu pārnesi sabiedrisko mediju sabiedriskā labuma jomā, ekonomikā, ēnu ekonomikā un interešu pārstāvniecībā. Šīs un citas kvalitātes atsevišķos pretendentu vērtēšanas kritērijos ļāva novērtēt Andri Saulīti augstāk nekā citus pretendentes. Tāpat augsti novērtējamas ir Andra Saulīša zināšanas informācijas un komunikāciju tehnoloģijās, sevišķi mākslīgā intelekta jomā, kas ir būtiski ne tikai, lai spētu sekmīgāk darboties pret dziļviltojumu veidotu saturu, bet arī, lai jēgpilni izprastu jauno tehnoloģiju izmantošanu mediju darbā.

K. Solovjovs pateicas par G. Rubenim un arī atlases komisijai par neatlaidīgo darbu. Neskatoties uz to, ka vērtē Saulīša kungu par atbilstošu kandidātu darbam SEPLP locekļa amatā gan saskaņā ar dzīvesgājumu, gan motivāciju un kompetencēm, norāda, ka balsojumā nepiedalīsies – pamatojoties uz procesu, kāds ir bijis un izveidojušos situāciju, kādā Saeima ir nostādījusi Memoranda padomi. Uzskata, ka risinājums bija jārod agrāk, pēc iepriekšējā kandidāta neapstiprināšanas. Pauž, ka Saeimas rīcība attiecībā uz Memoranda padomes virzītajiem kandidātiem ir bijusi nekorekta un vienīgais risinājums ir gaidīt Saeimas nomainītu. Vērš uzmanību, ka Memoranda padome ar piedāvāto pieeju – virzīt apstiprināšanai otrā konkursa dalībnieku – īstenos nevienlīdzīgu attieksmi attiecībā pret kandidātiem, ņemot vērā, ka bija arī pirmais konkurss. Pauž, ka Memoranda padome neveltīja nekādu darbu, lai panāktu pirmā konkursa uzvarētāja apstiprināšanai Saeimā, kas gan vienlaikus arī nebija pienākums. Attiecībā uz otrā konkursa rezultātā atlasīto kandidātu tika nosūtīta vismaz atbalstoša vēstule. Šobrīd ir plānots veikt atbalstošas darbības trešā kandidāta virzības procesam Saeimā, kas ir saturiski ir atbalstāmi, tomēr no demokrātisku vēlēšanu viedokļa nav korekti. Kritiskākais – Saeima šobrīd ir nosēdināta pie viena galda ar Memoranda padomi un ietekmē, kas tiek virzīts kā SEPL padomes loceklis – tik detalizēta iejaukšanās Memoranda padomes darbā no Saeimas puses līdz šim nav bijusi un tas nav pieļaujams. Uzskata, ka daudz lielāku kaitējumu demokrātiskai sabiedrībai nodarīs apstiprinot kandidātu, tomēr arī otrs variants – atlikt kandidāta virzību uz gadu arī nav labs, risks, kur tiek virzīta valsts sadarbība ar nevalstisko sektoru, ir milzīgs. Visu cieņu kandidātam, aicina atbalstīt A.Saulīti, vienlaikus norāda, ka balsojumā un diskusijā par kandidātu nepiedalīsies.

G. Rubenis pauž pateicību K. Solovjovam par viedokli, kā arī norāda, ka ikmēneša sarunā ar biedrībām un nodibinājumiem, kas notiek ik mēnesi pēc Memoranda padomes sēdēm, izskanēja bažas par kopējo situāciju pilsoniskās sabiedrības jautājumos, ko izjūt arī organizācijas tālu no Rīgas. Atgādina, ka jautājums ir steidzams, pateicas par iespēju skaidrot lēmumu virzīt izvēlēto kandidātu.

A. Saulītis iepazīstina ar savu motivāciju darbam Sabiedrisko elektronisko plašsaziņas līdzekļu padomes sastāvā un redzējumu par minētās padomes uzdevumiem turpmākajiem veicamajiem darbiem.

K. Zonberga jautā par redzējumu sabiedriskā pasūtījuma veidošanai, kas paredz dažādu sabiedrības grupu iesaisti šajā procesā.

A. Saulītis norāda, ka redz divus virzienus - pauž nepieciešamību arī turpmāk iesaistīt SEPL Sabiedriski konsultatīvo padomi un vienlaikus, uzskata, ka sabiedriskajam medijam ir jārunā ar sabiedrību pa tiešo. Tas ir bijis viņa piedāvājums, vērojot procesus līdzšinējā SEPLP sadarbībā ar sabiedrību, organizēt fokusgrupas ar mazākumtautību pārstāvjiem, kas arī notika visā Latvijā. Kā piemēru min arī Latvijas ilgtspējīgas attīstības stratēģijas laikā īstenotos dialoga apļus. Pamato nepieciešamību turpināt sarunāšanas praksi starp SEPLP, sabiedriskajiem medijiem un sabiedrību ārpus satura veidošanas.

A. Pleiko pateicas par prezentāciju un lūdz A.Saulīša viedokli, vai sabiedrības novecošanās problēma ir medijos pietiekami pamanīta tēma, ņemot vērā minētās grupas arvien pieaugušo apmēru. Jautā, vai būtu jāmaina saturs, lai senioriem tiktu vairāk piedāvāti izglītojoši raidījumi un pilsonisko līdzdalību veicinošs saturs.

A. Saulītis kā primārās mērķa grupas sabiedriskajos medijos min seniorus, mazākumtautību pārstāvjus un jauniešus, jāskatās tematiski, nevis kā līdz šim platformu ietvaros.

Z. Legzdiņa-Joja informē par procesu balsošanai par A. Saulīša virzīšanu apstiprināšanai Sabiedrisko elektronisko plašsaziņas līdzekļu padomes locekļa amatā Saeimā.

G. Rubenis informē par turpmākajiem soļiem – aicinājumu piedalīties Cilvēktiesību un sabiedrisko lietu komisijas sēdē 10.12.2025., kā arī Saeimas pārstāvju pausto apņemšanos Memoranda padomes kandidātu virzīt apstiprināšanai vēl 2025. gadā.

Lēmums:

1. atbalstīt (par – 15, balsojumā nepiedalās – 1) Andra Saulīša kandidatūras izvirzīšanu apstiprināšanai Sabiedrisko elektronisko plašsaziņas līdzekļu padomes locekļa amatā.
2. Nevalstisko organizāciju un Ministru kabineta sadarbības memoranda īstenošanas padomes sekretariātam informēt Latvijas Republikas Saeimu par Nevalstisko organizāciju un Ministru kabineta sadarbības memoranda īstenošanas padomes pieņemto lēmumu.

Sēdi slēdz: plkst. 9.59

Sēdes ieraksts pieejams Ministru kabineta Youtube kontā: <https://youtu.be/NtF5UW9jxGU?si=5mngs67NsQ8r8Tnn>

Sēdi vadīja:

Nodibinājuma "Fonds "PLECS"" valdes loceklis, Memoranda padomes vadītāja vietnieks	(paraksts*)	G. Rubenis
---	-------------	------------

Sēdi protokolēja:

Valsts kancelejas Valsts pārvaldes politikas departamenta konsultante sabiedrības līdzdalības jautājumos	(paraksts*)	Z. Legzdiņa-Joja
--	-------------	------------------

* Dokuments ir parakstīts ar drošu elektronisko parakstu